

Bindal kommune
Rådhuset
7980 Terråk

Saksbehandler, innvalgstelefon
Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Avslag på søknad om skadefelling på gaupe - Bindal kommune

Statsforvalteren viser til søknad av 1. mars 2022 fra Bindal kommune på vegne av Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt v/Nils Johan Kappfjell om tillatelse til skadefelling av gaupe.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om skadefelling av gaupe i Bindal kommune

Grunnlag for avgjørelsen

Lovgrunnlaget og kvote for betingede fellingstillatelser

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldlovens §§ 18 og 17, jf. rovviltforskrifta § 9.

Miljødirektoratet ga i vedtak den 15. februar 2022 Statsforvalteren i Nordland myndighet til å iverksette betinget skadefelling av inntil tre (3) gauper i perioden 16. februar – 31. mai 2022. Det er per 2. mars felt én gaupe på denne kvota. Gauper som felles på kvotejakt skal ikke belastes denne kvoten for skadefelling. Gaupe felt på skadefelling i perioden for kvotejakt på gaupe (1. februar til 31. mars) skal derimot belaste jaktkvoten i regionen. Den 19. februar 2022 ble det felt en gaupe på skadefelling på grunn av tap til rein i Bindal kommune. Den felte gaupa belasta derfor den ordinære jaktkvota, og dette har resultert i at det kun er igjen én gaupe på jaktkvota, i Narvik kommune.

Søknader om skadefelling av gaupe behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltneemnda eller Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9. Føringerne i regional forvaltningsplan vektlegges og det kan bare gjennomføres skadefelling dersom det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- Områdets betydning som beitemark,
- Skadens omfang og utvikling
- Potensialet for framtidige skader og
- Muligheten til å gjennomføre forebyggende tiltak.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Vedtak om skadefelling skal være rettet mot et bestemt skadegjørende individ, være begrenset i tid, rom og antall dyr, og kan bare treffes hvis uttaket ikke trues bestandens overlevelse. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling av gaupe, skal følgende forvaltningsprinsipper ligge til grunn:

- 2.2.2. (...) Vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.
- 2.2.3. Prioriterte beiteområder: (...) innenfor byrdefordelingsområde for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.
- 2.2.5. Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområde for gaupe må forholde seg til at de driver nærnig i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensialet og muligheter for tilpasninger.
- 2.4.1. Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.
- 2.4.2. Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.
- 2.4.4. Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelig tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse.
- 2.4.5. Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.
- 2.4.6. Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensial; 3. gaupebestanden i området; og 4. om bestandsmål er oppnådd.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning konkretiseres gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Region 7 skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav g). Statsforvalteren viser til tilgjengelig kunnskap om gaupas bestandssituasjon og utvikling i Norge. Vinteren 2020/2021 ble det beregnet at det var 10 familiegrupper i fylket, jf. NINA rapport 2011 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2021*. Ingen av disse var registrert i Bindal. Imidlertid er det registrert spor etter familiegruppe av gaupe i område Osen/Åbygda/Åbjøra i Bindal kommune inneværende registreringssesong. NINAs prognoser for antall familiegrupper før jakta i 2022 er på 10,6 familiegrupper i Nordland, med 42 % sannsynlighet for at gaupebestanden vil ligge under bestandsmålet (NINA rapport 2011). Statsforvalteren vurderer at kunnskapsgrunnlaget om gaupas bestandssituasjon er lagt til grunn, jf. § 8 i naturmangfoldloven.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler, skjer avgangen på gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Siden 2019 er det registrert fem døde gauper i Bindal kommune eller nærliggende områder; to felt på skadefelling i 2019 og 2020 i Bindal kommune, en felt på kvotejakt i Bindal kommune i 2021, en felt på kvotejakt i Nærøysund kommune og en felt på skadefelling i Bindal kommune i 2022.

Søknaden

Søknaden gjelder tillatelse på skadefelling av gaupe i Bindal kommune etter tap av rein til gaupe. Bindal kommune søker på vegne av Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt. I området Osan/Åbygda/Åbjøra er det siden 10. januar 2022 registrert syv reinkadaver, hvorav fire er påvist tapt til gaupe, en påvist tap til ukjent fredet rovvilt, en er tapt til ulykke og en rein med status «usikker» ukjent. Voengelh Njaarke reinbeitedistrikt viser til at det er dokumentert spor av flere familiegrupper av gaupe i skadeområdet.

Statsforvalterens vurdering

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht. prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle område er vedtatt i forvaltningsplanen som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområde må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Statsforvalteren har vektlagt dette i vurdering av terskel for å iverksette skadefelling i området.

Den 19. februar fikk Bindal kommune tillatelse til å felle én gaupe på skadefelling i deler av Bindal kommune i Nordland og deler av Nærøysund og Leka kommuner i Trøndelag på grunn av tap av rein til gaupe på halvøya Austra og i området det nå søkes om skadefelling. Gaupa ble felt samme dag på halvøya Austra innenfor fylkesgrensa til Nordland. Vi er også kjent med at det er felt gaupe på kvotejakt ved Foldereid i Nærøysund kommune noen dager før i forbindelse med årets kvotejakt.

I Rovbase er det inneværende registreringssesong på gaupe registrert spor av familiegruppe ved tre anledninger i området det søkes skadefelling i. Sporene ble observert i forbindelse med kadaverobduksjon og den 25. februar ble det gitt tilsagn om akuttmidler for å intensivere tilsynet i denne sammenheng. Videre er det i tillegg til sporobservasjonene i Bindal, registrert spor etter familiegruppe nordvest i Nærøysund kommune i Trøndelag i desember 2021. Det er Rovdata som gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i Norge beregner antall familiegrupper av gaupe før jakt ut fra alle dokumenterte og antatt sikre observasjoner gjort under registreringssesongen basert på etablerte avstandsregler. Resultatene fra vinterens registreringer blir publisert i mai/juni.

Ut fra kunnskap om gaupebestanden i området, og mengden rein i utmarka vurderer vi at det foreligger et potensiale for ytterligere tap. Etter en samlet vurdering finner vi det imidlertid ikke riktig å iverksette skadefellingsforsøk på gaupe i dette området nå. Vi legger vekt på nåværende tapssituasjon, iverksatte akutttiltak, kunnskapen om gaupebestanden i området og Nordland som helhet og tilgrensende områder i Trøndelag, det aktuelle områdes status i forvaltningsplanen, samt at det allerede er felt to gauper i forbindelse med skadefelling og kvotejakt i kommunen og nærliggende område. Det har ikke vært påvist tap til gaupe siden 22. februar i skadeområdet, og en evt. skadefelling nå vil være vanskelig å rette mot et bestemt skadegjørende individ, men heller bærer preg av bestandsregulering. Skadefellingsforsøk på gaupe i området kan være aktuelt dersom

tapssituasjonen utvikler seg og hvor det kan være mulig å rette skadefelling mot en aktuell skadevolder.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev. En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringene som ønskes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Nordland, postboks 1405, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
Seksjonsleder

Charlotte Holmstad Arnesen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet, region nord
Miljødirektoratet
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland bondelag
Nordland reindriftssamers fylkeslag
Nordland sau og geit
Naturvernforbundet, Nordland
Rovviltnemnda i Nordland
Statens naturoppsyn, Nordland